

avis a

- Styrpulpeten
- Res runt till Logerna
- THX-doktorn i vår historia
- Det var här det började
- En annan sida
- ... och mycket mer

Bästa Broder uti Det Lysande Sällskapet Par Bricole

Att vara Styrande Mästare i vårt sällskap är en förmån och jag kan med stolthet konstatera att mycket viktigt arbete har utförts trots den pågående pandemin. Vi har bland annat lyckats producera fyra nummer av vår eminenta medlemstidning Avisa trots mycket liten verksamhet.

Flera Bröder har hört av sig med uppskattande kommentarer. Vi har även startat upp arbetet med nästkommande årsbok för åren 2018-2020 (se mer information på Kanslärans sida).

Som en följd av covid och på initiativ av undertecknad och vår Riddare-Prelat Tomas Arvidsson bildades i våras en Brödrahjälp koordinerad av Broder Anders Sundberg dit Bröder kan vända sig om de exempelvis vill ha hjälp att handla. Ett stort antal Bröder har anmält att de kan hjälpa till.

Det värmer!

Pandemin

Pandemin har påverkat vår verksamhet då flera evenemang har fått ställas in och förra årets årsmöte genomfördes digitalt.

Guvernementet har i januari deltagit i Stora Konseljen även den digitalt. Vårt eget Stora Råd genomfördes digitalt den 25 februari och vi har även bjudit in till ett digitalt årsmöte.

Ekonomi

Ekonomi för sällskapet har även den påverkats. En del kostnader har vi förstås sluppet då vi inte har haft så mycket verksamhet men merparten av våra kostnader är fasta i form av lokalhyror. Vidare ser vi att färre betalar in sin medlemsavgift i tid och det är förstås svårare med sponsring under den pågående pandemin. Det har därför varit viktigt för oss att agera sparsamt men också att påminna om vikten av att betala medlemsavgiften som ju finansierar stora delar av våra fasta kostnader.

Fysiska möten ...

Saknaden efter fysiska möten, förbrödning och fest är enorm. Kanske kan vi snart åter träffas nu när pandemin bekämpas med olika vacciner. Vi längtar efter att skicka ut inbjudan till festligheter igen och är övertygade om att just Du känner likadant. Vi tror på verksamhet i höst och ändrat något i kalendarier efter samråd med bland annat arbetsgradernas Ordförande Hans Palmberg.

Den som väntar ...

Håll i och håll ut så möts vi snart igen. Guvernementet följer såklart noggrant utvecklingen och försöker fatta kloka beslut i samråd med andra Bröder och övriga loger.

Tills vi återigen kan träffas fysiskt önskar jag er alla god hälsa och snar vaccinering!

JOHAN LARSSON
ER Styrande Mästare

Ny ordförande i kören

Stefan Klingberg valdes till ny ordförande efter avgående Sven Ebbesson och Johan Kuhlau till choralintendent efter avgående Krister Wallin då Den Bachanaliska kören för första gången hade digitalt årsmöte med 29 deltagande körbröder. Kören hade vid årsskiftet 38 medlemmar.

Styrelsen fick följande utseende:

Ordförande:	Stefan Klingberg
Vice ordförande:	Sune Liffner
Sekreterare:	Kjell Jewander
Kassör:	Johan Ahlberg
Ledamot:	Mats Thilén
Choralintendent:	Johan Kuhlau
Förste vice choralintendent:	Gunnar Kitreus

avisa är en regelbundet återkommande publikation från:

Det Lysande Sällskapet Jönköping Par Bricole, Östra Storgatan 6, 553 21 Jönköping, tel 036-16 21 31, e-post: jonkoping@parbricole.se

ANSVARIG UTGIVARE: JOHAN LARSSON REDAKTION: HANS JÄREBY & HANNES LOKKO REDAKTIONSSSEKRETERARE: DAN EKSTRÖM TRYCK: Jaha Reklam

OMSLAGSBILD: Det var här det började. Foto: Hans Järeby

Res runt till Logerna!

En av de största fördelarna med att vara del i ett broderskap som sträcker sig från Malmö i söder till Sundsvall i norr är att du kan ge dig ut på strapatser som i de flesta fall ger belöningar för såväl själ som lekamen. Personligen har jag gjort några enstaka oförglömliga besök hos andra loger inom Par Bricole men det finns ju bröder som har hela högra sidan av frackbröset behängt med besöksmedaljer, ingen nämnd, ingen glömd. Några har även utfört bedriften att besöka samtliga loger under ett och samma verksamhetsår. Något som kräver både planering, logistikvetande och en otroligt tolerant familj.

Jag vill gärna rekommendera hugade resenärer att besöka alla loger någon gång men för den icke så bereste brodern kan en bekväm resa i västerled utgöra inledning till något som kan utvecklas till en underbar odysseé. Så...vart är vi på väg?

Ta Riksväg 40

Jo, till Göta Par Bricole i Göteborg. Logen som blev först instiftad utanför moderlogen redan 6 april 1802. Och där en av instiftarna, Gustaf Fredrik Koskull, fick Överkommendörsgården i Stockholm den 10 december 1779 tillsammans med bl a Carl Michael Bellman. Allt enligt Göta Par Bricoles egen historieskrivning.

Vänligt och varmt

Förutom den vederhäftiga historiska kopplingen kan besöket hos våra bröder i väst motiveras av flera saker. Du möts naturligtvis av en vänlig och varm gemenskap redan från det att du kliver in i ordenshuset Valand. Huset är för övrigt ett lysande exempel på hur en framsynt ledning en gång (1921) investerade för framtiden. Valand är ju inte bara ett ståtligt festpalats för Par Bricole utan används också av en kalasande allmänhet både i allmänhet och för privata partaj.

Det kända huset Valand

Även om Valand endast utgör den fasta miljön för den besökande brodern spelar själva huset faktiskt roll för den totala upplevelsen. Här finns inte bara en väl tilltagen ordenssal och matsal utan ett flertal andra lokaler som seglas igenom vid varje kapitel. Med rätt kon-

takter vid din sida kommer du också att hitta till de mer avskilda rummen som främst kommer till användning vid nachspiel och eftersläkningsarbete.

Den goa staden med goa gubbar

Som sagt, med värme och kärvänlighet möts du vid ditt besök. Inte bara av bröderna i Göta Par Bricole, utan av hela staden. Det finns gott om alternativ för en förberedande lunch inför kommande kapitel, kanske på

Valands eget Lilla London. Spetsar du örönen hör du säkert en och annan utmärkande vits som:

”– Vet du hur de förökar sig i ett kloster?

”– Nej.”

”– Jo, genom celldelning”.

... Ja, du förstår.

Välplanerat

När det blir dags för höjdpunkten för ditt besök kommer du att få vara med om en välplanerad ritual, driven av duktiga ämbetsmän och ackompanjerad av framstående musik och sång. Självklart kan jag inte gå in på några detaljer i själva kapitlet, det skulle avslöja väl förborgade hemligheter, men du kommer säkert lämna övningarna både med ett glatt leende och en besöksmedalj.

Planera

Nu väntar vi bara på att den erbarmliga pandemin ska sättas ur spel så att vi bröder kan ge oss ut på resande fot för broderliga utbyten.

Se till att vara ute i god tid med att kontrollera kalendern för respektive loge så att din anmälan kommer i rättan tid.

Klang!

ULF LINNMAN

”Davids kamp mot Goliat”

Frågar man idag någon under 50 vem Elis Sandberg var, så möts man oftast av en tom blick. Annat var det på 70-talet. Då var Elis en rikskändis. I en Sifoundersökning från 1976 visste 90 % av alla svenskar vem Elis Sandberg var.

Han föddes i Jönköping men står staty i Aneby eftersom det var där han levde och verkade. Den moderna häxjakten på människor som försöker hjälpa svårt sjuka patienter är ett mörkt kapitel i Sveriges moderna historia och THX-doktorn Elis Sandberg är bara ett av många exempel. Elis Sandberg är en av många ”kämpar” som skrivit in sig i Jönköping Par Bricoles medlemsmatrikel.

Elis Sandberg i sitt arbetsrum

Elis Sandberg föddes i Jönköping 1910. Han tog studenten 1927 och utbildade sig därefter till veterinär. Redan i tonåren var han intresserad av människans immunförsvaret, vilket resulterade i en doktorsavhandling 1949. Avhandlingen handlade om Thymus (bräss) som är en körtel som har med immunförsvaret att göra. Elis Sandberg hade upptäckt att thymus växte

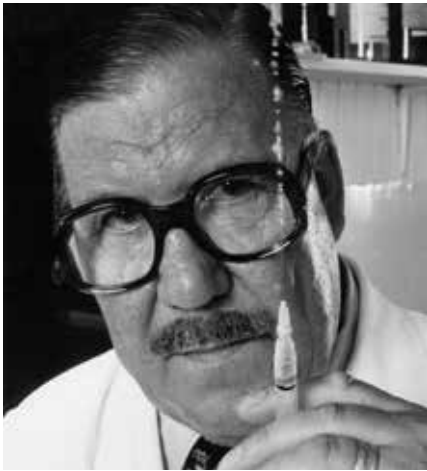
och krympte i samband med personers allmäntillstånd. Kan man stärka immunförsvaret med hjälp av kalvbräss så kanske man kan bota cancer tänkte Elis och satte igång med egna försök, först på kreatur och sedan på människor.

Resultatet blev ett extrakt som han utvann ur kalvbräss. Han kallade det för THX (THymuseXtrakt).

En sensation

Naturligtvis var detta en sensation och människor började snabbt att köa utanför hans spartanska klinik i småländska Torstorp utanför Aneby. På kliniken gav man cirka 150 injektioner varje dag och det påstås att Sandberg behandlade totalt cirka 150 000 patienter under sin aktiva tid. Många patienter vittnade om positiva förändringar och THX-

doktorn möttes av både kärlek och beundran. Men forskarvärlden rasade mot verksamheten. Sandbergs extrakt kunde nämligen inte bekräftas med vetenskapliga metoder eller bevis och han anklagades därför för att ingjuta falska förhoppningar hos sjuka patienter. Veterinären i Aneby måste stoppas.

Elis Sandberg med en laddad kalvbrässspruta.

Häxjakten

THX spred sig dock och resulterade bland annat i ett erbjudande som bestod i att testa tre patienter med obotlig blodkräfta (leukemi). Efter en månad hade alla tre patienterna återfått normala blodvärden och efter det började flera sjukhus behandla patienter med THX. Då startade häxjakten. Man kunde ju inte acceptera att en veterinär klampade in på onkologins område. Den kamp som följde blev både bitter och lång och kulminerade i en konkurs för hela verksamheten efter drygt 30 års kamp. Det blev också dödsstöten för tillverkning av THX i Sverige.

Utomlands

Sandberg fick uppleva en personförföljelse från det medicinska etablissemang som saknar motstycke i modern historia. Två gånger flydde han från Sverige med hopp om en lösning men återvände besviken, eftersom kontakterna i USA och Argentina var mer intresserade av att tjäna pengar på preparatet, än att fortsätta forska.

Den store sopranen Birgit Nilsson, som hade blivit hjälpt av THX samtyckte till en välgörenhetskonsert för Sandberg vars ekonomi blivit ansträngd. Hon ackompanjerades av Lars Roos som höll på att förlora synen och räddades av THX.

Tio miljoner doser

Elis Sandberg åtalades flera gånger och han dömdes både till böter och till fängelsestraff men han studsade alltid tillbaka. Han var mannen som aldrig gav upp. Det sägs att THX-preparatet injicerades över tio miljoner gånger och naturligtvis fanns det massor av människor som sa att preparatet hjälpte. Många riksdagsledamöter ställde också upp på Sandberg och kändisar som Birgit Nilsson, Lars Roos och Anita Ekberg, för att nämna några, stödde honom.

Men vad hjälpte det när Socialstyrelsens chef Bror Rexhed avskydde hans verksamhet.

En byst av Elis Sandberg i Aneby visar på vilken uppskattning han trots allt fick.

Till slut

THX blev till slut godkänt som naturläkemedel för injicering. Året var 1987, men då var Sandberg utbränd och till åren kommen. Han dog besviken två år senare.

Medlem nummer 1267

I vår matrikel finns han inskriven som medlem 1267, Viktor Teofil Elis Sandberg. Inträde i Jönköping Par Bricole 1941 och utträde på egen begäran 1953.

Elis Sandberg avled den 21 oktober 1989.

Fotnot 1

THX är ett extrakt ur kalvbräss, som utvecklades av veterinärmedicine doktor Elis Sandberg och som sades vara verksamt mot cancersjukdomar. THX godkändes som naturmedel av Socialstyrelsen 1987.

Fotnot 2

Inom Luculli Gille nickar förmodligen flera igenkännande. Det är nämligen thymuskörteln som i kulinariska sammanhang kallas för bräss, när den plockas från kalvar och hamnar på middagsbordet när det ska serveras något lite extra festligt.

DAN EKSTRÖM

En annan sida: 909090

Ett brett och starkt bett

Det är inte många som är så hängivna och trogna det de åtager sig som broder **CHRISTER LUNDIN** och då ökar möjligheterna att få kredit för det. Han har varit med i PB i femtio år och jubilerar som jubelkommendör. Han har också fyllt 80 år och varit med i Den Bachanaliska kören i 49 år. Således har han 50 års-jubileum som körsångare nästa år. Värt att fira.

Nu är det så att Christers intresse är brett och starkt. Har han bestämt sig för att gå med i en förening, sällskap, eller vad det nu är, och det är mycket, så stannar han kvar.

Han är förmodligen född sådan och har det med sig i ärvda gener, därför var det självklart att han skulle gå i sin faders fotspår som tandläkare. Efter ett långt liv har Christer många fina minnen och ett av dem har etsat sig fast rejält.

Klacksparken

– Jag är mycket sportintresserad och särskilt i klubbarna här i Jönköping och framför allt J-Södra där jag är medlem sedan 1980 och dessutom Hv 71 och Hallby. En av de roligaste matcherna jag sett med J-Södra var som nioåring 1949 då de slog Helsingborgs IF hemma med 7-0 och Calle ”Timpa” Simonsson gjorde fem mål och ett av dem på klackspark, säger Christer.

Sportintresse o utbildning

Christers sportintresse växte starkt. I familjens sommarhus i Furusjö där testades många bollsporter och friidrott främst kastgrenar, kula, diskus och spjut, men också tennis och simning vid Mullsjö friluftsgård.

Det fanns annat som gjorde sig påmint, utbildning. Det resulterade så småningom i en realexamen 1957 vid Jönköpings Allmänna Läroverk. Tre år senare var det dags för nästa examen, studenten i allmänna linjens språkliga gren.

Samma år påbörjades studier vid Lunds universitet med komplettering i vissa äm-

nen samtidigt som han studerade genetik, sociologi, pedagogik och psykologi mot en fil. kand.

”Käftis”

Så var det dags för Christer att börja sin femåriga yrkesutbildning till tandläkare på ”Käftis” i Malmö. Med avlagd examen 1967 vände han hemåt till Jönköping och började arbeta i sin faders privattandläkarpraktik. Han övertog praktiken när hans far gick bort 1975. Man kan undra om det där idrottsintresset fick ge med sig när yrkesutövandet tog vid. Nej då.

Christer fastnade tidigt för tennis och lade även till golf som fritidsintresse och avkoppling från jobbet i praktiken. Tandläkarpraktiken drev han till 1999 då tyvärr stora ryggproblem satte stopp för fortsatt verksamhet. Han fick sluta med både tandläkeriet, tennis och golf, alla tre disciplinerna påverkar ju ryggen.

Kören

Det fick bli de andra intressena som fick ta över, han hade ju PB gick med 1970 och gick med i kören 1972 och sjunga kan man göra även med ryggproblem om inte värken blir för påtaglig. Han är fortfarande verksam som förstebas som väl är för kören.

Kören är en viktig del för Christers medverkan i PB och att sången är viktig visar sig också i punschbröderna där han varit med sedan starten och är sångledare, den där sista torsdagen i varje månad. Nu har dock pandemin satt stopp för den verksamheten såsom övrig verksamhet i PB.

Djur o natur

Då får man hitta på andra saker och där kommer Christers naturintresse och i naturen är det betydligt lättare att hålla avstånd, vilket är viktigt i pandemitider. Intresset för fåglar och djur är stort, så stort att Christer gick med som medlem i Beridna Högvakten, när de var på besök i Jönköping. Christer är också medlem i två av stadens pensionärsföreningar. Där får han och hustrun Gunilla sitt lystmäte i jazzkurser, vinprovningar och resor. Christer är lite av en upptäcktsresande och gillar att resa.

Jubelkommendör

Nu när han uppnått jubelkommendörens nivå, 50 år som medlem i PB, finns det en sak som han gläds lite speciellt åt. – Jag gläder mig mycket åt att min gode vän och kollega Kjell Olsson också blir jubelkommendör samtidigt. Vi lärde känna varandra när vi gjorde lumpen 1960 och vi fortsatte till Lund för samma utbildning. Jag är också glad att jag fått förmånen att tillhöra detta fina och celebra sällskap sedan 1970.

Fotnot 1Fakta

Christer är gift med sin Gunilla sedan 1975 och de har en dotter och tre barnbarn.

Christer är också medlem i Frimurarna sedan 1965 och Hembygdsföreningen Gudmundsgillet.

HANS JÄREBY

AVISÖREN är en ny artikelserie och som är tänkt att bredda innehållet i avisa. Åsikter och omdömen är personliga och delas inte nödvändigtvis av sällskapets Styrande eller sällskapets alla medlemmar.

Religion och politik avhandlas inte då Par Bricole är ett obundet sällskap i dessa frågor.

"Sveriges historia är dess konungars, sa Gustaf Geijer"

Citatet, som dessutom inte är helt korrekt återgivet, cirkulerar lite här och var i litteraturen, idag ofta med syftning på att historiker överlag är konservativa och bara studerar kungar och krig. Hur det förhåller sig med den saken kan säkert diskuteras ur flera aspekter. Inte minst med tanke på alla de program om drottningar som våra bildmedier har producerat de senaste åren.

serien *The Crown*, producerad i England, är en av världens mest sedda teveserier och har sänts i teve under tre säsonger och med ett trettiotal timslånga avsnitt.

SVT har de senaste åren producerat bl.a. program om de Bernadottska drottningarna och TV4 gjorde under 2020 sin kanske största satsning det året och avhandlade åtta drottningar i lika många program. Programmet leddes av duktiga skådespelerskan Sofia Helin.

TV4 skrev i sitt pressmeddelande att "genom att se historien ur drottningarnas perspektiv har programmets experter ibland resonerat sig fram till nya teorier och tolkningar av historiska händelser". Men den programförklaringen köptes inte av historieforskarna.

Historieförfalskning

De talade istället om historieförfalskning och förtal av historiska personer, baserat på grava faktafel.

Historieprofessor Dick Harryson (Lunds universitet) ansåg att TV4 borde dra tillbaka hela serien.

"– Man ljuger om kärleksaffärer, hittar på politiska strukturer och uppfinnar statskupper som inte ägt rum" skrev Harryson och hade förmodligen accepterat "Drottningarna" om programmen hade annonserats som fiktion eller dramaserie, men serien utgav sig

för att vara bildning med ett vetenskapligt ideal och därför var delar av serien inget annat än bluff och ren historieförfalskning. Dessutom agerade man ohederligt genom att klippa in experter för att ge vetenskaplig trovärdighet. Serien sändes i alla fall och blev mycket uppskattad.

Förmodligen har vår historia inte ändrats efter programserien "Drottningarna" och ingen hade väl heller förväntat sig det.

Förtjänar att berättas

Men drottningarnas historia är väldigt intressant och sant är också att det förmodligen har funnits lika många drottningar som kungar och att deras historia med all rätt förtjänar att berättas.

En annan sak som är intressant ur ett historiskt perspektiv är att den övervägande delen av Sveriges alla drottningar är av utländsk härkomst. Med enstaka undantag så har de flesta kungar och/eller de som intresserat sig för den framtida makten, ägnat sig åt strategiska giftermål för att påverka ett politiskt sammanhang.

Intressantare historia

Sveriges historia blir förmodligen mycket mer intressant när också drottningarnas historia tillåts belysas och berättas. Åtminstone ger den en bredare kunskap och en mer rätt-

vis bild av de män som påstås ligga till grund för Sveriges historia. Men det gäller att inte slarva med orden, för de påverkar livet på jorden, som Alf Henrikson skrev om Carl XVI Gustaf.

Hur ser det ut idag?

Vår nuvarande kung heter som bekant Carl Gustaf Folke Hubertus Bernadotte och han gifte sig den 19 juni 1976 med Silvia Renate Sommerlath. Konungen är Sällskapet Par Bricoles Höge beskyddare och om hans val till drottning i kungariket Sverige finns nog bara gott att skriva i en kommande historieförskrivning.

AVISÖREN

*Carl den sextonde Gustaf
suger fruntimmerspressen all must av.
Hans konungliga värv gjordes luftigt.
Men han gifte sig mycket förnuftigt.*

Det var här det började

Postmästare Paul Billing och ingenjör Jonas Karling hade flyttat till Jönköping och hade båda upplevt det Bacchanaliska ljuset i Borås och man beslöt därför att i stadens tidning inbjuda "de för saken intresserade," med den påföljd att drygt 50 av stadens ledande män samlades och beslöt att åstadkomma en filialloge i Jönköping.

Sammankomsten skedde i Jönköping Stads- hus den 2 februari 1879 och det beslöts att över ansökan till Moderlogen om att bilda en loge i Jönköping också bilda en garantifond "för undanröjande av ekonomiska svårigheter." 39 herrar sammansköt vardera 25 kronor, en icke ovanlig månadslön på den tiden och bidrog därmed till ett startkapital på 975 kronor vilket motsvarar ca 65 000 år 2021, mätt med konsumentprisindex.

Huset har en gång ägts av Jönköpings Landshövding J. A. Stedt som blev medlem i Par Bricole vid bildandet 1779. Stedt har nummer 38 i medlemslängden 1779 och får väl anses vara Jönköpings förste bricolist. Det är också intressant att beslutet att bilda Jönköping Par Bricole skedde i den fastighet som en gång ägdes och beboddes av en medlem i Sällskapet Par Bricole cirka 100 år tidigare.

Redaktionen vände sig till vår broder RGK Bo E Karlsson och bad honom ge oss mer historia om huset där Jönköping Par Bricole instiftades. Bo E Karlsson är filosofie doktor och hans avhandling handlar om bebyggelsen i Jönköping.

Så här såg Stadshuset vid Hovrättstorget västra sida ut där det låg bakom Ganla Rådhuset. Det var byggt på 1780-talet och brann ned 1965-. Det hade stor pampig entré mot östra Storgatan, till höger i bild och inrymde bland annat restaurang, samlingslokaler och café. Bilden tagen omkring 1900. Foto Rylanderska fotosamlingen, Jönköpings läns museum.

Under 1700-talets slut och under 1800-talets förra hälft skaffade sig ståndspersoner och det högre borgerskapet tillgång till samlingslokaler med utrymme för både vardagligt umgänge och stora fester, så kallade assembléer. De bildade olika typer av Sällskap och skaffade sig även egna byggnader med i en del fall stor- slagna lokaler. Dessa kunde benämnas Societets-, Assemblé-, Stads- eller Spektakel- hus.

Det Stedtska huset vid torgets västra sida var sedan slutet av 1700-talet den största privata går- den i staden. Den ägdes 1818 av landshövding Bojjes änka och hon ville sälja fastigheten. När detta blev känt beslöt

en vänkrets att bilda ett bolag för att köpa in huset. Bolaget fick snart sitt officiella namn: "Assemblé- och stadshusbolaget." Byggnaden kallades senare "Stadshuset".

Gårdarna, som låg på denna dubbeltomt, Torg kv 17-18, hade brunnit ned vid den stora stadsbranden 1785. Tomten inköptes 1788 av majoren, tillika bruksägaren och sedermera landshövdingen Johan Axel Stedt, som lät bygga upp den stora gården. Då Stedts gård ansågs som stadens förnämsta uppläts den även som logi åt kungliga personer.

Utnämnd till Landshövding

År 1801 utnämndes J A Stedt till landshövding. Gården kom därefter att tjäna som

residens i staden, även när familjen Stedt officiellt bodde på landshövdingegården Ryhov utanför staden. Där avled han 1805 och 1806 inköptes gården vid torget av hans efterträdare landshövdingen Eric Gustaf Boije. Funktionen var under dennes landshövdingetid samma som tidigare fram till hans frånfälle 1815.

Hans änka hyrde senare ut lokaler för offentliga föreställningar. Gården fick härigenom efterhand en allt tydligare prägel av offentlig byggnad, trots att den var i privat ägo.

Bästa platsen i staden

Dess läge vid hörnet av Storgatan och Torget gjorde att den räknas till stadens mest värdefulla tomter. Här uppfördes under åren

Går man Östra Storgatan västerut på Hovrättstorget och tittar till höger bakom Gamla Rådhuset, ser man tydligt en relief på den i övrigt trista gaveln på Ählenshuset. Foto: Hans Järeby

1788-1790 flera stora byggnader, som tillsammans med några senare tillbyggnader brann ned 1965. Vem som var byggnadernas arkitekt och vem som var ansvarig byggmästare är okänt. Gatuhuset bestod av två våningar. Fasaden var slätputsad och hade enkla fönsteromfattningar. Huset täcktes, liksom även gårdslängorna utmed Torget, av ett högt, brutet tak med tegel.

Interiören bestod i bottenvåningen av en genomgående förstuga, tolv rum med bl a sal och två förmak samt kök. I den övre våningen, som var den egentliga representationsvåningen, fanns 10 rum. Av den fasta inredningen nämns bl a dubbeldörrar och kakelugnar.

”Operahus”

Sammanbyggd med denna byggnad låg mot torget en flygelbyggnad, utförd i samma höjd och med samma enkla fasadutformning utan några särskilda markeringar. Den var från början ämnad att inredas till teaterlokal eller, som det står i beskrivningen, ”operahus” med inredning, men den var 1790 oinredd. Senare inreddes denna flygel till en bostad i två våningar. Som fortsättning av denna länga, med en avslutning mot

Smedjegatan, fanns ytterligare en flygelbyggnad inredd i tre våningar och likaså huvudsakligen avsedd för bostäder. Vidare fanns utmed Smedjegatan, på tomtens västra sida, en stallbyggnad och inne på gården ett vagnshus.

När det nybildade bolaget 1818 övertog fastigheten företogs en del förändringar. De berörde endast delar av interiören och får närmast ses som en enkel anpassning till den nya funktionen. Societetslokalerna förlades till huvudbyggnaden mot Storgatan och källarlokalerna till den södra delen mot Smedjegatan. Här fanns enligt Allvin 1839 bl a ”rymlig danssal, sällskaps- och läsrum, klubb- och restaurationsrum”.

Stadshuset

”Stadshuset”, som det sedan kallades, såldes 1845 till det då nybildade ”Societetsbolaget”. 1863 såldes det vidare till en privatperson. Restaurangrörelsen fortsatte i fastigheten fram till början av 1900-talet.

Etableringen av ”Stadshuset” visar, att stadens innevånare fått kontinuerlig tillgång till lokaler för ett ståndsmässigt sällskapsliv – såväl för det vardagliga umgänget som för de större festligheterna.

Det var här det började ...

Det var alltså här i ”Stadshusets” lokaler som Par Bricoles första verksamhet ägde rum. Den flyttades senare över till Stora Hotellet.

BO E KARLSSON

Redaktören kommenterar:

Jag har många gånger undrat hur stadshuset såg ut. Huset där beslutet togs om att bilda Jönköping Par Bricole. Det märkliga var ju att huset ägdes och beboddes av landshövding JA Stedt som var bricolist 100 år innan PB bildades i Jönköping.

Ännu märkligare är att jag, som länge varit nyfiken på hur stadshuset såg ut, kunnat ha stillat min nyfikenhet för länge sedan. Huset fanns och finns vid Hovrättstorget, mitt framför näsan. Jag har i många år passerat förbi stadshuset (trots att det brann ner 1965) varje gång jag promenerat på Östra Storgatan. Stadshuset finns nämligen avbildat i en sandstensrelief på östra gaveln på fastigheten där bland annat Ählens huserar.

HANS JÄREBY

Ingemar Boman

In Memoriam.

Kanske måste man försöka lära sig förstå livets alla faser för att rätt kunna förstå en människas liv. En upplevelse kan vara så starkt och påtagligt för att i nästa ögonblick vara helt borta. I ena stunden finns lust och glädje och i nästa stund bara sorg och smärta. Livets alla faser skall hjälpa till att samla helheten sägs det, men det är svårt att förstå när ett oöverskådligt hav sköljer över oss i det ögonblick som dörren stängs igen efter en person som efterlämnat så outplånliga avtryck i ett vänskapsband som Ingemar Boman gjort.

INGEMAR BOMAN
*Halsbandet: Riddare Svarta Korset, nio stjärnor
1:e Riddare-Ordningman*

Trots reseförbud och pandemi pågår ändå "en livets resa" över hela jorden. Människor av olika slag möts och skiljs, de delar kupé under längre eller kortare tid, de pratar, de tänker, diskuterar och påverkar sin omgivning och hela tiden förändras resesällskapet. Nya kommer och andra försvinner.

Livets kupé

Ibland händer det att någon tar plats i "kupén" som lämnar ett outplånligt avtryck och det var det som hände när Ingemar Boman trädde in i mitt liv vid den tidpunkt jag hade förmånen att "resa" i Par Bricole. I över 30 år delade vi gemenskapen och vänskapen och i alla faser och i alla ämbeten jag hade så fanns Ingemar på nåt konstigt vis med som den drivande, alltid positivt utvecklande brodern, som bara såg möjligheter vid varje tvekan. Han var uppriktig, pålitlig och vänlig och vi utvecklade tillsammans något av det kanske svåraste som finns i ett vänskapsband, nämligen broderlig förtrohet. Vi kunde samtala om allt.

Luculli Gilles anfader

Ingemar Boman hade en sällsam förmåga att ena olika viljor och på något konstigt vis fick

han ofta som han ville och han fick alla att tycka att det var precis så de hade tänkt att det skulle vara och detta framgår kanske allra mest vid erkännandet av måltidsakademien Luculli Gille som lokal talanggrupp i Jönköping Par Bricole.

Den Bacchanaliska Akademiens högtids-sammanträde 1985 hade förlagts till Jönköping och några Luculli-bröder med Ingemar i spetsen tog på sig ansvaret att stå för det lekamliga. Sällskapetets Högste Styresmän och Styrande från hela landet deltog och bröderna gjorde sån succé med maten att Deputerade Stormästaren Fredrik W. Lettström i sitt tacktal vände sig till Stormästare Hans Kjellgren och utbrast: "Se här Hans, vad dom har åstadkommit, det kan bara en talanggrupp i Par Bricole göra."

Vänskap

Vi har mycket att tacka Ingemar Boman för, vilket vi glädjande nog också gjorde under hans levnad. Luculli Gille är en synlig och mycket aktiv del som Ingemar lämnar efter sig. En annan sak är våra kanslilokaler. Med varm och beslutsam hand påverkade han fastighetsägare och andra berörda och han var dessutom den som övervakade den stora ombyggnaden 1998-1999.

Ingemar hade lärt sig vad sann vänskap är, den som kan få fäste där livet slår ut i öppna leende. Vänskap är inget som går att lära sig genom handböcker. Vänskap bara finns i en osynlig förening. Ett odödligt band som lever vidare. Vi steg på den bricolistiska resan nästan samtidigt och vi delade gemenskap och erfarenheter tillsammans. Vi lyssnade på varandras argument och vi lärde oss samförstånd. Vi kunde till och med dela vänskapens tystnad.

Delad resa

På min resa genom livet har jag träffat många människor. Människor som på flera sätt gjort avtryck och påverkat sin omgivning. Vi har rest tillsammans under längre eller kortare tid. Vi har delat resan i med och i motgång, genom tunnlar och över bördiga fält, en sällsam resa som inte lämnat något år slumpen.

Ingemar Bomans resa är slut och det känns oförklarligt tomt i kupén nu när vännen och brodern Ingemar lämnat oss.

DAN EKSTRÖM
STYRANDE MÄSTARE EMERITUS

Gynna våra sponsorer

Syns du inte, finns du inte!

Det gäller också ditt företag.

Det finns knappast bättre annonsforum än Par Bricoles egen hemsida, Årsbok eller avisa.

Du väljer själv annonspaket till nytta för ditt företag samt att du gynnar vårt Sällskap.

För mer information från Marknadsgruppen, kontakta mig:
Jim Andersson, mobil 0761- 77 69 00

Bildkryssvinnaren och rätt lösning

Vårt bildkryss fortsätter tas emot positivt av bröderna och många var snabba på att lösa och skicka in rätt lösning även denna gång.

Vi har dragit en vinnare bland alla svaren och vinnare av julkrysset blev:

Broder **Erik Runemo**, som erhåller två Trisslotter.

Vill du sponsra vårt nästa bildkryss?

Skicka ett mail till hans@jareby.se på Avisareaktionen

Bröder.

Händer det något som ni tycker bröderna bör få veta i talanggrupper eller dylikt, skriv ner det och mejla helst med bild till: hans@jareby.se

Välkommen till ett nytt PB-år!

Jag har fått frågan ”vad gör ni på kansliet i coronatider” och vill passa på att informera lite kort om detta.

Våra Kanslisters Nils, Bertil och Elwyn arbetar med medlemsregistrering och förändringar i medlemsystemet. Vidare håller de kansliet öppet 2 dagar i veckan, besvarar frågor via telefon och mail för att ge Bröderna bästa service. Vår Riddarskattmästare Johan Forsberg samlar in och registrerar medlemsavgifter och andra medel som kommer in till sällskapet. Han betalar fakturor samt sköter bokföring med hjälp av övriga Skattmästare.

Kanslern, dvs. jag, arbetar tillsammans med Guvernement, Drätselråd och Sköldkommitté med både löpande uppgifter och framtida planering. Som ni ser i kalendarier så siktar vi på en innehållsrik höst.

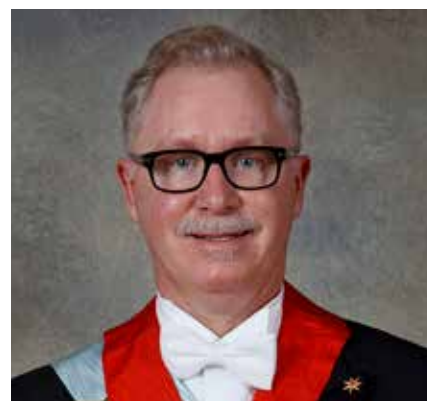
Vi prioriterar Brödernas hälsa och håller därför fortfarande öppet med försiktighet. Vi har en PB-tid att se fram mot i höst då vi hoppas att vi kan fortsätta genomföra vackra gradgivningar och andra event. Hör gärna

av er om ni behöver hjälp med något. Anders Sundberg och Thomas Arvidsson samordnar vår ”Bröder till Bröder” verksamhet.

Nyligen har vi skickat ut avi om medlemsavgiften för 2021. Vi hoppas och tror att ni fortsätter att stödja oss trots att vi inte har haft så mycket verksamhet pga. pandemin. Sällskapet har, som ni förstår, en hel del fasta kostnader även under dessa dystra tider. Den största kostnaden är hyror för kansli, Intendentur och Teaterförrådet. Tack till er alla som betalar avgiften i tid.

Vi vill även rikta ett extra stort tack till er Bröder som skickar in frivilliga bidrag utöver medlemsavgiften till vår verksamhet. Det ger oss möjlighet att som tidigare nämnts utöver hyror fortsätta distribuera vår högst uppskattade Avisa, ge service på kansliet, sköta hemsida med mera. Tillsammans ger bidragen oss även möjlighet till fortsatt verksamhetsutveckling.

CARL-GUSTAF ÅTTERDAL
Styrande Kanslär Jönköping Par Bricole

PRENUMERERA PÅ ALLA PB'S MEDLEMS-TIDNINGAR

Medlemmar i Par Bricole kan nu prenumerera på samtliga medlemstidningar som ges ut i bricolieriet. Genom detta får du del av vad som händer i hela bricolieriet och ett tjugotal nummer att läsa om året.

Prenumerationsavgiften är 400 kronor och du som anmäler intresse får en faktura.

Du som är intresserad mailar till jonkoping@parbricole.se och anger prenumeration samt ditt namn och din postadress.

GRADKALENDARIUM*

Digitalt Årsmöte	17/3
Grad I	18/9
Grad IX	15/10
Kickoff	20/10
Grad II/III	23/10
Grad VI och Parentation	7/11
Barbara, Grad I, V och VIII	20/11

*Alla datum är preliminära pga pandemin och kan senareläggas.

Kansliets expeditionstider:

• Kansliet nås för tillfället enbart via e-post.

Kansliet mottager tacksamt Brödernas eventuellt ändrade adressuppgifter, både vanlig och e-post.
Östra Storgatan 6, 553 21 Jönköping,

e-post: jonkoping@parbricole.se

Bankgiro 517-1962
<http://jonkoping.parbricole.se/>

Ny Ordensintendent

Den Högst Erfarne Brodern KMR Lennart Abrahamsson har utnämnts till ny Ordensintendent. Lennart efterträder Den Högst Erfarne Brodern KMR Michael Grahn som avgått på egen begäran.

Vi önskar Broder Lennart stort lycka till samtidigt som vi tackar Broder Michael för ett lysande arbete som Ordensintendent.

DET STYRANDE GUVERNEMENTET

Ny Årsbok 2018 – 2020

Nu startar arbetet med Årsboken för åren 2018-2021. Huvudansvariga är Bröderna Anders Mårtensson och Hannes Lokko.

Vi vill därför att Du Broder går in på din sida i Medlemsystemet och kontrollerar att Dina uppgifter stämmer. Kolla på alla flikar dvs medaljer, ämbeten, talanggrupper etc. Kan Du inte rätta till eventuella fel eller om Du har inloggningsproblem så kontakta kansliet så hjälper vi dig.

Vi planerar utgivning till sommaren 2021. Nu ges Du Broder ytterligare möjlighet att hjälpa till med ekonomisk stöttning.

Vi erbjuder Dig möjlighet att utöver de frivilliga bidrag som skickats in när medlemsavgiften erlagts bidra med följande:

- PRIVATPERSON som bidrar med 500 kronor eller mer får en annons i Årsboken att disponera efter samråd med Marknadsgruppen.
- FÖRETAG som bidrar med 1000 kronor eller mer får annons i Årsboken att disponera efter samråd med Marknadsgruppen.

Låter detta intressant så vänligen kontakta Jim Andersson i Marknadsgruppen. Mail: jim.andersson1@hotmail.com

Tack på förhand till alla Bröder som så generöst vill och brukar bidra till Årsboken.

DET STYRANDE GUVERNEMENTET